

SAMENVATTING Inventarisatie en optimalisatie afvoer asbest(dak)afval naar inzamelstations

Onderzoek naar de mogelijkheden waar burgers en bedrijven het afval van een asbest(dak) kunnen inleveren in de provincie Gelderland. Binnen dit onderzoek vallen de informatievoorziening en procedures bij gemeenten en de inname bij inzamelstations, ook worden aanbevelingen gedaan om dit te optimaliseren.

OOM-Advies
Otto Hegeman
23 november 2018

SAMENVATTING

Ingegeven vanuit gezondheidsoverwegingen, geldt er vanaf eind 2024 landelijk, dus ook in Gelderland, een asbestdakenverbod. Om dit te bereiken, streeft de provincie Gelderland ernaar dat zoveel mogelijk dakeigenaren voor die datum hun asbestdak verwijderen en waar mogelijk/nodig vervangen door een nieuw (duurzaam) dak. Bij het verwijderen van asbestdaken komt asbestafval vrij. Als het verwijderen van asbestdaken versneld wordt, neemt het aanbod van het asbestafval op de verschillende inzamel-, opslag- en stortlocaties toe.

De provincie Gelderland wil om die reden een duidelijk overzicht krijgen van de verwerkings- en opslagcapaciteiten van alle inzamellocaties. Met dit onderzoek maken we inzichtelijk of er knelpunten zijn die de versnelling kunnen vertragen en/of de informatievoorziening over de wettelijke verplichtingen richting burgers en bedrijven toegankelijk en duidelijk is. In deze notitie leest u de resultaten van dit onderzoek en aanbevelingen.

Websites overheidsinstellingen informeren onvoldoende

Uit het onderzoek blijkt dat de websites van de gemeenten, provincie en Omgevingsdiensten summier zijn in de informatieverstrekking naar de burgers en bedrijven. Organisaties hanteren vaak het uitgangspunt dat burgers zelf de informatie van internet kunnen halen en zelfstandig in staat zijn hiernaar te handelen. Op sommige van de websites staat informatie dat het verboden is voor particulieren om asbesthoudende dakleien zelf te verwijderen. Op deze manier kunnen dakeigenaren van asbesthoudende leidaken op het verkeerde spoor worden gezet, met alle risico's van dien voor de dakeigenaar (en burens). Op het merendeel van de Gelderse gemeentelijke websites staan gebroken links en verouderde informatie. Door deze onduidelijke informatievertrekking bestaat de kans dat een asbestdak zonder sloopmelding wordt verwijderd en het asbestafval direct wordt afgevoerd naar een inzamelstation of wordt gedumpt. Het is uitdrukkelijk de verantwoordelijkheid van de overheid om helder, eenduidig en laagdrempelig de burger te helpen van zijn asbest af te komen.

Op websites van gemeenten en inzamelorganisaties staat in het kort aangegeven onder welke voorwaarden asbestafval mag worden gebracht naar de stortlocaties. Wat ontbreekt op deze websites is een helder en eenduidig advies over de te nemen maatregelen bij veilig verwijderen, verpakken en vervoeren van asbesthoudend-dakafval. Als de overheid wil dat het zelf verwijderen van asbestdaken op een verantwoorde en veilige manier gebeurt, dan is het aan te bevelen beschermingsmiddelen beschikbaar te stellen en ook duidelijk te verwijzen naar instructiefilms op de website van Milieucentraal (www.milieucentraal.nl/asbest). Slechts één gemeente verwijst op de eigen website naar Milieucentraal.

Asbestafval bij inzamelstations: de bevindingen

Het asbestafval-aanbod door burgers is relatief klein ten opzichte van de andere afvalstromen die worden aangeboden op inzamelstations. Ook de locaties en openingstijden zijn voor zover bekend voldoende: burgers houden hier rekening mee. De onderzochte

inzamelorganisaties hanteren verschillende regels voor de acceptatie van asbest en tarieven. Dit heeft vermoedelijk invloed op het aangeboden: gratis aanbieden van asbestdakafval lijkt bij een van de inzamelorganisaties te leiden tot een grotere stroom asbestafval. Op sommige inzamellocaties is het tonen van een sloopmelding verplicht. Dit is voor de burger geen belemmering: mits er goede communicatie plaatsvindt. Dat blijkt uit de ervaring van een van de inzamelorganisaties die het al jaren op deze manier toepast. Andere inzamelorganisaties twijfelen hierover: deze extra controle leidt tot meer administratie- en acceptatieinspanningen van de inzamelorganisaties en hun medewerkers. Onbekend is of het verschil tussen de inzamellocaties/organisaties leidt tot meer of minder dumpen of meer of minder illegaliteit.

Aanbevelingen

Dit geeft de volgende aanbevelingen:

- Zorg samen met gemeenten, inzamelorganisaties en Omgevingsdiensten voor meer actuele en eenduidige informatie op de verschillende websites;
- Zorg ervoor dat het OLO-‘formulier’ voor burgers op korte termijn vereenvoudigd wordt. Ga samen met ODNL in overleg met het Ministerie van Binnenlandse zaken hierover. Of ontwikkel samen met de Omgevingsdiensten een eenvoudig in te vullen E-formulier;
- Ontwikkel samen met inzamellocaties een korte schriftelijke instructie over het afvoeren van asbestdaken-afval bij het inzamelstation. Deze instructie kan als aanvulling op de website filmpjes worden meegezonden met de bevestigingsbrief en/of met het te ontwikkelen E-formulier;
- Onderzoek samen met inzamelorganisaties (met GGD/GHOR-advies) en gemeenten wat de mogelijkheden zijn (logistiek, kosten, beperken risico’s) om beschermende materialen ter beschikking te stellen. Een korte inventarisatie leert dat de middelen voor een bedrag van tussen de 4-7 euro p.p. aangeschaft kunnen worden;
- Onderzoek welke mogelijkheden er zijn om de burger op een meer eenduidige manier te ondersteunen bij het beantwoorden van standaardvragen over de gevaren en risico’s bij asbestverwijderen en -afvoeren.;
- Onderzoek de mogelijkheden om de toezichtstrategie te richten op de particulier/burger door deze nog verder (mogelijk wijkgericht) te faciliteren bij asbestverwijderen;
- Maak de drempels voor administreren en registreren bij de inzamelstations zo laag mogelijk. Zorg voor eenduidigheid als het gaat om voorwaarden voor de (publieke en private) inzamellocaties (uit de melding of aanvullend op grond van een vergunning) en de wijze waarop toezicht en handhaving wordt uitgevoerd.